

Aan burgemeester en wethouders

Datum vergadering	14 december 2021	Nummer	
Portefeuillehouder	A.J.F. Potters, T.O.S. van der Ven	Openbaar	Ja
		Status	Advies
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling		
Onderwerp	Taalklas		

Concept besluit

1. De ‘Samenwerkingsovereenkomst Taalklas’ aan te gaan.
2. Financieel garant te staan tot maximaal 50% van het mogelijke tekort wat neer komt op een maximum bedrag van € 50.300 en dit in 2022 en 2023 te dekken uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en voor 2024 nog geen dekking te zoeken.

Besluit

Voorstel

1. De 'Samenwerkingsovereenkomst Taalklas' aan te gaan.
2. Financieel garant te staan tot maximaal 50% van het mogelijke tekort wat neer komt op een maximum bedrag van € 50.300 en dit in 2022 en 2023 te dekken uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en voor 2024 nog geen dekking te zoeken.

Eerdere besluitvorming

Er is geen eerdere besluitvorming rondom de Taalklas. De portefeuillehouders zijn meegenomen in het proces rondom het vormgeven van de Taalklas.

Inleiding

Nieuwkomers kinderen die starten op het primair onderwijs hebben vaak taalachterstanden en kunnen niet altijd goed mee binnen het regulier onderwijs. Een goede en solide taalstart biedt levenslange voordelen voor nieuwkomers en vergemakkelijkt het om later volwaardig mee te doen in de samenleving. Vanuit het onderwijs is daarom het initiatief gekomen om samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs (verantwoordelijk voor inclusief en passend onderwijs, waar nodig met een toewijzing voor extra hulp) en de gemeente te inventariseren wat mogelijkheden zijn om nieuwkomers passend onderwijs te kunnen bieden. Uit deze inventarisatie is uiteindelijk de Taalklas ontstaan.

Beoogd effect

Gelijke kansen op een goede start in het onderwijs voor alle kinderen in de gemeente Vught.

Argumenten

1.1 De gemeente heeft vanuit het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) een wettelijke verplichting

De gemeente heeft vanuit het GOAB de verantwoordelijkheid om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen om deze achterstand in te halen. Een van de mogelijke programma's vanuit het GOAB is het opstarten van een Taalklas.

1.2 Een Taalklas draagt bij aan de integratie van nieuwkomerskinderen

Een snelle start in het Nederlandse onderwijssysteem met uitgebreide aandacht voor taalverwerving en indien nodig traumaverwerking draagt bij aan de integratie van nieuwkomers kinderen. Er is een gespecialiseerde leerkracht aangenomen met ervaring en kennis van de doelgroep. Ook is er rekening gehouden met ruimte voor interne begeleiding (IB) bij sociaal-emotionele problematiek. Wanneer zij de taal snel machtig zijn en vriendjes op school maken zullen zij volwaardig en uiteindelijk zelfredzaam kunnen meedoen in Vught. Deze ontwikkeling bij kinderen heeft daarnaast een positief effect op de integratie van ouders.

1.3 Er is breed draagvlak voor de Taalklas

Er is breed draagvlak vanuit het onderwijs en het samenwerkingsverband om nieuwkomers de begeleiding te bieden die zij nodig hebben. Het initiatief is ontstaan vanuit het onderwijs en in gezamenlijkheid is de opzet van de Taalklas ontstaan. Alle schoolbesturen en schooldirecteuren zijn meegenomen in de voorbereidingen op de Taalklas en alle schoolbesturen hebben hun commitment uitgesproken voor de huidige samenwerkingsovereenkomst. Op basis van de meest

recente cijfers zijn er voldoende nieuwkomers om een Taalklas in het leven te roepen. Daarnaast is de prognose dat de instroom van nieuwkomers de komende jaren nog hoog blijft.

1.4 Er is veel aansluiting met het regulier onderwijs

Extra begeleiding van een gespecialiseerde leerkracht biedt meer mogelijkheden om taalachterstanden tegen te gaan. Naast deelname aan de Taalklas, nemen leerlingen ook deel aan het reguliere onderwijs waar zij op basis van hun leeftijd toe behoren. Deze vorm sluit het beste aan op de behoeften van leerlingen en de uitgangspunten van passend onderwijs.

1.5 De Taalklas in deze vorm is in andere gemeenten effectief gebleken

Bij verschillende regiogemeenten is geïnventariseerd wat mogelijkheden zijn om meer ondersteuning te bieden aan nieuwkomers in het onderwijs. Een Taalklas in voorgestelde vorm blijkt effectief te zijn om onderwijsachterstanden tegen te gaan en een goede start te maken in Nederland, ook voor ouders.

1.6 Er wordt gebruik gemaakt van een bestaande ruimte bij openbare basisschool De Piramide

De Taalklas maakt gebruik van een bestaande ruimte bij openbare basisschool De Piramide, onderdeel van schoolbestuur Stroomm. Zo wordt leegstand tegengegaan en direct gebruikt voor onderwijs.

2.1 De Taalklas gaat uit van gezamenlijke financiering

Alle schoolbesturen hebben hun commitment uitgesproken voor de in de samenwerkingsovereenkomst omschreven financiering van de Taalklas. De overeenkomst gaat er van uit dat de Taalklas gefinancierd kan worden vanuit inkomsten uit reguliere middelen die scholen ontvangen bij inschrijving van een leerling, aangevuld met landelijke subsidies. Dit is ook de verwachting. Mochten de uitgaven voor een leerkracht, IB-er en materiaal toch hoger zijn dan de inkomsten dan wordt voorgesteld dat de schoolbesturen en de gemeente gezamenlijk garant staan voor het tekort wat ontstaat. Voor de gemeente bedraagt dit maximaal € 50.300.

2.2 Er is financiële ruimte voor dit initiatief

Om maatregelen te treffen om COVID-19 gerelateerde vertragingen van kinderen in te lopen, ontvangen scholen en gemeenten middelen uit het corona steunpakket voor onderwijs: het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). De NPO-gelden bedragen tot en met 31 juli 2023 voor de gemeente Vught ruim € 665.000. Daarnaast krijgen schoolbesturen namens basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs en scholen voor speciaal onderwijs ook NPO-gelden. Maatregelen gericht op het verkleinen van onderwijsachterstanden voor nieuwkomers kinderen vallen onder de definitieve bestedingsdoelen van de NPO. Verantwoording vindt achteraf plaats via een SISA. Kosten voortkomend uit de garantstelling kunnen in ieder geval tot en met 2023 gedekt worden vanuit het NPO.

Kanttekeningen

1.1 Het lokaal waar de Taalklas gebruik van maakt kan niet voor andere doeleinden gebruikt worden

De Piramide heeft in ieder geval tot en met schooljaar 2023/2024 de ruimte ter beschikking gesteld. Het ter beschikking stellen van een lokaal bij openbare basisschool De Piramide door schoolbestuur Stroomm betekent dat dit lokaal in ieder geval de komende 3 schooljaren niet wordt meegenomen in de capaciteits- en ruimteberekeningen bij de beoordeling van de mogelijkheden voor medegebruik of van uitbreidingsbehoefte.

1.2 *Commitment van scholen en schoolbesturen*

Het succes van de Taalklas is sterk afhankelijk van de mate waarin scholen en schoolbesturen inschrijvingen ook daadwerkelijk doorverwijzen naar De Piramide. Ook zijn ouders niet verplicht om hun kinderen naar de Taalklas te laten gaan. Dit vraagt om een goede coördinatie. Stroomm, de gemeente en het samenwerkingsverband vaardigen daarom allen één medewerker af om de Taalklas te coördineren en regisseren. Het is ook hen taak om ouders in een vroeg stadium mee te nemen en om dit bij scholen onder de aandacht te brengen.

2.1 *Er zijn naar verwachting geen kosten verbonden aan de Taalklas, maar dit is afhankelijk van het aantal nieuwkomers en of er gebruik kan worden gemaakt van landelijke subsidies*

Naar verwachting zijn er geen kosten verbonden aan de Taalklas. Dit is echter afhankelijk van het aantal nieuwkomers dat deelneemt aan de Taalklas en de mate waarin er landelijke subsidies aangevraagd kunnen worden. Het is dus onduidelijk of er elk jaar voldoende nieuwkomers zijn om de kosten te dekken. Om deze reden dient er rekening te worden gehouden met mogelijke kosten. Om hier geen misverstanden over te laten ontstaan is het voorstel gedaan, zoals omschreven in de samenwerkingsovereenkomst. Door als gemeente en schoolbesturen gezamenlijk garant te staan wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid ook nogmaals benadrukt. Wanneer de (samenstelling van de) instroom van kinderen van nieuwkomers op hetzelfde niveau blijft als in het schooljaar 2021/2022 kunnen de kosten van de Taalklas volledig gedekt worden uit onderwijs middelen aangevuld met landelijke subsidies. Gezien recente ontwikkelingen op het gebied van asiel verwachten we dat deze instroom gelijk blijft en niet gaat stagneren.

2.2 *De overeenkomst loopt tot en met schooljaar 2023/2024 terwijl de NPO-middelen tot en met 31 juli 2023 ingezet kunnen worden*

De samenwerkingsovereenkomst loopt tot en met schooljaar 2023/2024. Hier is voor gekozen omdat verwacht wordt dat er drie schooljaren nodig zijn om de Taalklas goed neer te kunnen zetten en om gericht uitspraken te kunnen doen over het vervolg en de voortgang. De NPO-middelen kunnen echter tot en met 31 juli 2023 worden ingezet.

Dat betekent dat er voor het schooljaar 2023/2024 nog geen dekking is. Wel wordt er vanuit de VNG en vanuit de Tweede Kamer gesproken over verlenging van de NPO-middelen. Een nieuwe regering zal hier naar verwachting een keuze over maken. Gezien de onzekerheid van (de hoogte van) een tekort is het redelijk om een mogelijk tekort in 2024 te dekken uit bestaande middelen of uit de NPO-gelden. Mocht er in 2024 een tekort ontstaan waar geen dekking voor is, komen we terug bij uw college.

Integraliteit/Burgerparticipatie

De Taalklas is van begin af aan in gezamenlijkheid met de schoolbesturen en het samenwerkingsverband ontwikkelt.

Financiën

Zoals eerder benoemd zijn er naar verwachting geen kosten verbonden aan de Taalklas, maar is dit afhankelijk van het aantal nieuwkomers kinderen en of er gebruik kan worden gemaakt van landelijke subsidies. Mochten er toch kosten zijn, kan tot en met 2023 dekking worden gevonden uit het NPO. Voor 2024 wordt de dekking later bezien.

Door als gemeente en schoolbesturen gezamenlijk garant te staan, wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid benadrukt. Bij het ontstaan van een mogelijk tekort zal dit tekort worden

gedekt door onderstaande percentages te hanteren, tot een maximum van € 50.300 voor de gemeente en de gezamenlijke schoolbesturen. Ongeacht de hoogte van het tekort dekken gemeente en de schoolbesturen altijd beiden 50%:

<i>Schoolbestuur</i>	<i>Percentage</i>	<i>Maximale dekking mogelijk tekort</i>
Stroomm	18,36%	€ 18.470
Magnolia	1,36%	€ 1.369
Talentis	24,68%	€ 24.829
Cadans Primiar	5,60%	€ 5.631
Totaal scholen	50%	€ 50.300
Gemeente	50%	€ 50.300

Communicatie

Na vaststelling door uw college vragen we u en de schoolbesturen de samenwerkingsovereenkomst te laten ondertekenen.

Bijlage(n):

1. Samenwerkingsovereenkomst Taalklas
2. Begroting Taalklas